

LA LECTORA DESACOMPLEXADA

Sense marxa enrere

EVA PIQUER

evapiquer@periodistes.org

Tenir fills és la cosa més natural del món, però no sempre. Els nens desitjats de vegades es fan pregar, i com més triguen a donar senyals de vida, més es desitgen. Som així: desitgem el que no tenim, i més ho desitgem com menys ho tenim. Quan no n'hi ha prou a abandonar els anticonceptius per concebre una criatura, aconseguir ser pare o mare s'acaba convertint en una autèntica obsessió. Ho sap per experiència la periodista Mari Carmen Juan, autora del llibre *No puedo tener hijos* (Plaza & Janés), un volum que combina la narració novel·lada amb informació sobre el tema i que té la virtut de mostrar a les parelles afectades pel fantasma de l'esterilitat que hi ha molta altra gent en la mateixa situació.

Per sort, les possibilitats de tenir fills al segle XXI són tantes que gairebé ens falten dits per comptar-les. En tenim una prova a l'antologia *El deseo y la esperanza* (Salamandra), on 22 escriptors nord-americans expliquen què han hagut de fer per complaure el seu instint de procreació. En conjunt, aquests relats autobiogràfics passen de forma bastant exhaustiva els diferents camins, sovint plens d'obstacles, que ens poden portar a tenir descendència.

Tal com diu Rosa Regàs en el pròleg de l'edició espanyola, la conseqüència més important de l'alliberament de la dona és la maternitat responsable, conscient, volguda. El control de la natalitat ha permès a les dones decidir quan i amb qui volien tenir fills. Hi ha dones que renuncien a ser mares i

no per això se senten incompletes ni frustrades. Però també hi ha homes i dones que un bon dia senten la necessitat imperiosa de tenir fills. "Quan ens ve el desig i comencem a pensar-hi, tornar enrere és impossible. És més, no hi ha marxa enrere", constata Regàs.

L'edició de l'antologia ha anat a càrrec de Jill Bialosky i Helen Schulman, dues autores unides per la dificultat de ser mares que,

ments espontanis, dues intervencions quirúrgiques, una transfusió de sang, una pila de medicaments, quatre mesos d'injeccions de progesterona i un nombre infinit de proves. La parella de lesbianes que recorre a un banc d'esperma i a una inseminació artificial casolana per aconseguir un embaràs. La dona que necessita l'ajut d'una donant d'òvuls. La dona amb un problema a les trompes que té tres

bessones gràcies a la fecundació in vitro. L'home que recorda els tres fills que va engendrar amb la seva exdona però que no van sobreviure, per culpa d'un avortament clandestí que va deixar seqüeles. La dona (Tama Janowitz, l'autora d'*Esclusus a Nova York*) que, poc després d'adoptar una nena de la Xina, ja pensa a iniciar els tràmits per adoptar una nena de l'Índia. La dona que dona a llum una nena morta per un reforçament del cordó umbilical. Els pares que han d'afrontar la malaltia crònica de la filla acabada de néixer. El matrimoni que acull a casa seva l'adolescent embarassada que els cedirà el fill en adopció. L'home amb dos fills i la vasectomia que es planteja adoptar un tercer fill. La dona que passa dues vegades per la decisió d'interrompre l'embaràs quan l'amniocentesi revela que el fetus té la síndrome de Down. La dona que s'esforça a fer de mare amb la filla del seu marit. La lesbiana que adopta un nen de Cambodja. La parella de gais que contracten els serveis d'una mare de lloguer.

Queda clar que tenir fills és, en efecte, un desig sense marxa enrere. Costi el que costi.



Concebre fills no sempre és una tasca senzilla

remenant manuals sobre infertilitat escrits per metges i psicòlegs, van trobar a faltar un llibre escrit des del punt de vista dels que aspiraven a canviar bolquers. I van començar a encarregar textos a col·legues que havien experimentat aquest desig sense retorn, i que havien hagut de recórrer un camí llarg i tortuós per satisfer-lo.

Hi ha de tot. La dona que queda prenyada després de tres avorta-

TAL COM RAJA

Llegendes

LLUÍS LLORT

scultura@avui.com

Una llegenda, entre altres accepcions, és una "narració popular d'esdeveniments sovint amb un fons real però desenrotllat i transformat per la tradició", segons el diccionari de l'IEC. La gran majoria de llegendes tenen un percentatge de ficció molt i molt més alt que el de realitat, però el fet que no siguin històries inventades al 100%, que continguin encara que només sigui un petit origen real, és el que les fa més emocionants, al·lucinadores o terrorífiques. Les llegendes que Bécquer va transcriure, per exemple, resulten inquietants perquè no són només fantasia. El fantasma d'una dona que de nit corre entremig de la vegetació i que al final és un raig de llum de lluna (en principi) no és real, però l'obsessió malaltissa de l'home que la persegueix, sí...

L'escriptora Meritxell Margarit ens ofereix un nou treball en la línia de *Catalunya en un conte* (P.A.U. Education) que, publicat fa pocs anys, va tenir molt d'èxit. Es tracta de *Catalunya en una llegenda* (P.A.U. Education) i, com podeu deduir, repeteix la fórmula del llibre anterior: un híbrid entre guia excursionista (per a famílies, escoles, associacions...), llibre de text i llibre de lectura.

Això que és una obra *repetida* no ho dic en sentit pejoratiu, ben al contrari, funciona tan bé en tots els aspectes (didàctic, narratiu, d'organització, d'informació...) que era imperiós repetir l'experiència. A Margarit no se li escapa cap detall. De bon començament ja tenim la mostra de com utilitzar la guia. Després, 12 llegendes plenes de dracs, gegants i personatges com en Pere Boter, ens introdueixen per itineraris que ens passen per comarques de tot Catalunya.

Un cop explicada la llegenda, passem a una sèrie de treballs didàctics, un itinerari amb tots els punts d'interès descrits minuciosament, unes activitats addicionals i, finalment, informació útil de cada lloc (adreces i telèfons de museus, albergs, masies...). Margarit ha fet, un cop més, un treball de recerca exhaustiu, un plantejament pràctic impecable amanit amb els dots literaris que mostra en els textos de les llegendes. Una feinada brutal!

Però encara hi ha més. Margarit acostuma a formar tàndem professional amb l'il·lustrador Xavier Ramiro (col·laborador habitual a les pàgines d'*Opinió* de l'AVUI), que reparteix per les pàgines del llibre uns personatges de línia clara, ulls grossos i expressió expectant i feliç. Ramiro, amb els seus dibuixos (una mica escassos, tot sigui dit) ens transmet l'estat d'ànim més adient per a iniciar una aventura.

Meritxell Margarit i Xavier Ramiro, dos grans professionals i, com se sol dir, encara millor persones, són la part real de la llegenda, són l'home que persegueix el raig de lluna, l'objectiu, que ells sí que han aconseguit: *Catalunya en una llegenda* n'és la prova.

ARTFÒBIA

GUILLEM CIFRÉ

